

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Zeynep ODUNCU KUTEVİ
Batman Milletvekili

2014'ten 2024'e kadar Türkiye'de kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddet vakalarında endişe verici bir artış gözlemlenmiştir.

Kadın Cinayetlerini Durduracağı Platformu'nun verilerine göre; 2023 yılında erkekler tarafından 315 kadın cinayeti işlenmiş, 248 kadın şüpheli şekilde ölü bulunmuştur. Bu sayı, son on yıl içerisinde kadına yönelik şiddet ve cinayet vakalarının azalmadığını, aksine ciddi bir şekilde arttığını gözler önüne sermektedir. Özellikle İstanbul Sözleşmesi'nden çekinilmesi ve 6284 sayılı Kanun'un uygulanmaması, kadınlar için koruma önlemlerinin yetersizliği ve devletin bu konuda sorumluluğunu yerine getirememesi, kadınlar açısından daha tehlikeli bir ortam yaratmıştır.

Şiddet mağduru olan kadınların önemli bir bölümü, katledilmeden önce ilgili kurumlara başvurarak yardım talep etmiş, ancak yeterli koruma önlemleri sağlanmamıştır. Öyle ki hayatını kaybeden kadınların büyük bir bölümünün daha önce koruma talep etmiş olmasına rağmen, bu taleplerin çoğu sonuçsuz kalan kadınlar olduğu gözlemlenmiştir.

Yapılan çalışmalar, kadına yönelik şiddet vakalarında koruma tedbirlerine uyulmaması nedeniyle tekrarlayan ihlallerin yaşandığını göstermektedir. Ayrıca, "iyi hal indirimi" gibi ceza

indirimleri ve yine birçok davanın cezasızlıkla sonuçlanması, adaletin tecelli etmesi önünde bir engel teşkil etmekte ve şiddet faillerini cesaretlendirmektedir.

Şiddet mağduru kadınlar, yeterli sayıda sığınma evine erişim sağlayamamakta ve psikolojik destek ağlarına ulaşmakta zorluklar yaşamaktadır. Bu durum, devletin ve ilgili bakanlığın erkek şiddetini önlemek için alması gereken somut önlemlerin eksikliğini ortaya koymaktadır.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, işyerlerinde mobbing, düşük ücret politikaları, kayıt dışı istihdam ve ayrımcılık, kadınların ekonomik olarak güçlenmesinin önünde büyük engeller oluşturmakta ve Bakanlığın bu sorunlara yönelik yetersiz müdahaleleri kadınları ekonomik hayatın da dışına itmektedir.

Kadınlar karşı karşıya kaldığı bir diğer ayrımcılık ise medyada eril söylemin kullanılmasıdır. Bu durum, medyanın kadınları nasıl temsil ettiğinden, kadınları ele alış biçimlerine kadar geniş bir yelpazede kendini göstermektedir. Geleneksel cinsiyet rolleri ve toplumsal beklentiler üzerinden inşa edilen eril dil, kadınların medya içeriklerinde genellikle ikinci planda kalmasına, sadece fiziksel özelliklerine odaklanılmasına ve belirli kalıplara sıkıştırılmasına yol açmaktadır. Bu nedenle, medyada cinsiyetçi dilin ve söylemlerin ortadan kaldırılması, kadınların daha eşit ve adil bir şekilde temsil edilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Öte yandan kadınların siyasette ve karar alma mekanizmalarındaki temsili, yalnızca toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında bir eksiklik değil, aynı zamanda toplumun genel kalkınmasına ve ilerlemesine de engel teşkil etmektedir. Kadınların siyaset ve karar alma süreçlerinde etkin bir şekilde yer alamaması, kadınların bakış açılarının ve ihtiyaçlarının politik kararlara yansıtılamamasını da beraberinde getirmektedir.

Kadınların karşı karşıya kaldığı bu temel sorunların belirlenmesi ve çözüm yollarının ortaya konulması hayati bir öneme sahiptir. Kadına yönelik şiddet, toplumsal cinsiyet ayrımcılığı, karar mekanizmalarında yetersiz temsil ve iş hayatındaki eşitsizlikler gibi kritik konuların çözümü, yalnızca kadınların değil, tüm toplumun geleceğini şekillendirecek adımlardır. Bu nedenle, bu konuların görmezden gelinmesi veya geçiştirilmesi kabul edilemez.

Kadınların toplumsal hayatta karşılaştıkları bu sorun alanları üzerine hazırlayacağımız kapsamlı rapor, toplumda var olan eşitsizlikleri gözler önüne sererken, çözüm için kararlı bir iradeyi de gerekli kılmaktadır. Aşağıda yer alan sorular, sadece durum tespiti yapmakla kalmayacak, aynı zamanda sorumluların hesap verebilirliğini artıracak önemli bir adımı temsil etmektedir. Bu soruların her birinin titizlikle ve samimiyetle yanıtlanması, kadınların hak mücadelesine destek olacak, toplumsal dönüşümün önünü açacaktır.

Bu bağlamda;

- 1- Kahramanmaraş'ta 2014-2024 yılları arasında kaç kadın, şiddet sonucu yaşamını yitirmiştir? Aynı dönem aralığında Kahramanmaraş'ta kaç şüpheli kadın ölümü yaşanmıştır?

- 2- Kahramanmaraş'ta kadın cinayetlerinin ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi için bakanlığınızın hayata geçirdiği somut çalışmalar nelerdir?
- 3- Kahramanmaraş'ta 2014-2024 yılları arasında kadına yönelik şiddet olaylarında uygulanan koruma kararlarının ihlal edilme oranı nedir?
- 4- Kahramanmaraş'ta 2014-2024 yılları arasında kadın cinayetlerinde öldürülen kadınların kaç tane daha önce şiddet gördüğü için bakanlığınıza başvuru yapmıştır? Bakanlık, bu başvurularla ilgili hangi tedbirleri almıştır?
- 5- Kahramanmaraş'ta şiddet gören kadınlar için bakanlığınız bünyesinde oluşturulan sığınma evi sayısı ve bunların kapasitesi nedir? Sığınma evlerinin kapasiteleri yeterli midir, yeterli değilse bakanlığınız bu konuda ne tür önlemler almayı planlamıştır?
- 6- Kahramanmaraş'ta, bakanlığınız tarafından kadınlara yönelik şiddetle ilgili yürütülen farkındalık kampanyaları nelerdir? Bu kampanyalar için son 10 yılda ne kadar bütçe ayrılmıştır, bunların etkinliği nasıl ölçülmektedir?
- 7- Kahramanmaraş'ta bakanlığınızın, şiddet mağduru kadınlar için erişilebilir ve yaygın bir psikolojik destek ağı var mıdır? Yoksa kurulması için bakanlığınızın hangi çalışmaları bulunmaktadır?
- 8- 2014-2024 yılları arasında Kahramanmaraş'ta kadınların işyerlerinde uğradıkları mobbing bildirimleri kaçtır? Bakanlığınız, kadınların iş yerlerinde uğradıkları mobbingin önlenmesi adına kentte hangi önlemleri almıştır?
- 9- Kahramanmaraş'ta 2014-2024 döneminde kadınların emek sömürsüne uğramalarının önlenmesi amacıyla asgari ücret, iş güvenliği ve kayıt dışı istihdam konularında hangi somut iyileştirmeler yapılmıştır?
- 10- Kahramanmaraş'ta kadın istihdamını artırmak için bakanlığınızın 2014-2024 yılları arasında yaptığı projeler nelerdir? Bu projelere ne kadar bütçe ayrılmıştır? Bu projelerin etkinliği nasıl ölçülmektedir? Bu projeler, kadınların karşılaştığı hangi yapısal sorunları çözmüştür?
- 11- Kadınların siyasi temsiline artırılması konusunda, 2014-2024 yılları arasında bakanlığınız tarafından Kahramanmaraş'ta yürütülen çalışmalar ve projeler nelerdir? Bu konuda ne kadar bütçe harcanmıştır?
- 12- Çalışan kadınların bakım yükümlülükleri nedeniyle işgücü piyasasından dışlanması engellemek adına, esnek çalışma modelleri ve kreş imkanları sağlama konusunda bakanlıkça, Kahramanmaraş'ta hangi çalışmalar yapılmıştır?

- 13- Kahramanmaraş'ta toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için bakanlığınızın 2014-2024 döneminde yaptığı çalışmalar nelerdir? Bu çalışmalar için ne kadar bütçe harcanmıştır?
- 14- Kahramanmaraş özelinde, kadınlara yönelik fiziksel, psikolojik ve ekonomik şiddetin engellenmesi amacıyla bakanlığınızın belirlediği hedefler nelerdir? 2014-2024 döneminde bu hedefler, ne ölçüde gerçekleşmiştir?
- 15- Kadın cinayetlerinde sıklıkla dile getirilen "iyi hal indirimi" ve benzeri ceza indirimlerine karşı bakanlığınızın görüşü nedir? Bu durumun toplumda yarattığı cezasızlık algısına karşı bakanlığınızın, Kahramanmaraş özelinde bir çalışması var mıdır?
- 16- Bakanlığınız, 2014-2024 yılları arasında Kahramanmaraş'ta kadına yönelik işlenen suçlarla ilgili kaç davaya müdahil olmuştur?
- 17- Kahramanmaraş'ta 2014-2024 yılları arasında kadınların uğradığı taciz, tecavüz gibi vakalara karşı bakanlığınız ne tür somut önlemler almıştır?
- 18- Kahramanmaraş'ta kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi amacıyla, girişimcilik ve mesleki eğitim projelerine ne kadar bütçe ayrılmıştır ve bu projelerin etkinliği nasıl ölçülmektedir?
- 19- Kadına yönelik dijital şiddet ve siber zorbalık vakalarının önlenmesi adına bakanlığınız Kahramanmaraş'taki çalışmaları nelerdir?
- 20- Kadınlara yönelik ayrımcılığı ve şiddeti pekiştiren cinsiyetçi söylemlerle mücadele konusunda bakanlığınız Kahramanmaraş'ta medya ve eğitim kurumlarına yönelik yürüttüğü çalışmalar nelerdir?